

ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྒྱུར་བཅོས་ཐུང་བས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བའི་རྩ་དོན་ལ་དམ་འཛིན་ཅི་འདྲ་བྱེད་དགོས།

ཕིན་ཏུ་གསར་འཕྲུལ་ཁང་ཡོ་ཅིང་ནས་ཟླ8ཆེས་4
ཉིན་སྒྲིག་འཕྲིན་འབྲིར་གསལ། 《གཏན་འཁེབས་》ནང་
སྒྱུར་བཅོས་སྒྲིང་བྱས་ཚུན་དང་ལྷན་པར་ཏུ་རྒྱུ་རབས་
གསར་པར་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྒྱུར་བཅོས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་
བའི་ཆ་ཆེའི་ཉམས་ཚུང་ཕྱོགས་སྒྲིམ་དང་པེད་སྒྲིང་བྱེད་
པའི་ཐད། ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྒྱུར་བཅོས་ཐུང་བས་ཟབ་
ཏུ་གཏོང་བར་བརྩམ་ཁུང་ཁུང་གོས་པའི་མཐའ་འཁྱོང་རས་
ཏུ་གཞི་རྩ་དོན་གལ་ཆེན་བཏོན་ཡོད། ཆ་དོན་གལ་ཆེན་
དེ་དག་ལ་གོ་བ་ཡང་དག་ལེན་པ་དང་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་
བྱས་ཆེ། སྒྱུར་བཅོས་སྒྲིམ་ཐུག་ཟུང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བར་སྒྲུལ་
འདྲིང་དང་འབྲེལ་ལེགས་འབྲུབ་ཡོང་བར་འགན་ལེན་གྱི་
དོན་སྦྱོར་གལ་ཆེན་ལྡན་ཡོད།

དང་པོ། ཏང་གིས་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་འགོ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱ་
མཐའ་འཁྱོང་རས་དང་། ཏང་ཡུང་དབྱེད་གི་དབང་ལྷན་གས་
དང་གཅིག་ཕྱུད་གཅིག་ཡུར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
བྱེད་པ། ཏང་གིས་སྒྲིམ་ཡོངས་སྤངས་འཛིན་དང་ཕྱོགས་
འག་མཐུན་སྒྱུར་བྱེད་པའི་འགོ་ཁྲིད་གྱི་སྒྲིག་ཤིང་ལུས་པ་
འདོན་སྤེལ་བྱེད་པ། ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་དེ་སྒྱུར་བཅོས་གྱི་
ཕྱོགས་གང་ཅིའི་བརྒྱུད་རིམ་ཉིལ་པོར་བྱུང་བ་བཅས་བྱས་
ཏེ། སྒྱུར་བཅོས་གྱི་སྒྲིག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཡང་དག་
པའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཐོག་གསུམ་དེད་ནས་མདུན་སྒྲིང་བྱེད་པར་
འགན་ལེན་ཏུན་ཏིག་བྱེད་དགོས་པའི་ཐད། ཏང་གི་འགོ་
ཁྲིད་ནི་ང་ཆོའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་དགེ་མཚན་ཆེ་སྤོས་ཡིན་པ་
དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྱུར་བཅོས་སྒྲིང་བྱེད་པའི་སྒྲིག་ཁང་
སྒྲུལ་འདྲིང་གཏོང་བའི་ཆ་བའི་འགན་ལེན་ཡིན། ཏང་གི་
ཚོགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་པ་འཚོགས་ཚུན། དཀར་འཚོགས་
ཆེ་ཞིང་ལྗེད་རྒྱུ་བཅོ་བའི་སྒྱུར་བཅོས་གྱི་ལས་འགན་དང་
ཉེན་ལ་ཁ་དང་འགན་སྦྱོར་སྒྲིམ་གྱི་མདུན་ཏུ་ཏང་ཡུང་
དབྱེད་གིས་དར་ཆ་བསྐྱེད་ས་ནས་ཁ་ཕྱོགས་གཏན་འཁེལ་
དང་གཅིག་ཡུར་གྱི་སྒྱུར་བཅོས་འགོ་ཁྲིད་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུལ་དང་
ལམ་སྒྲུལ་བཅུགས་པ་དང་། སྒྱིུབ་བྱུང་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་
སྐུ་རྩོམས་བཞོད་འདྲམས་གནད་ནས་སྒྱུར་བཅོས་གྱི་ལས་
དོན་ལ་མཐུན་སྒྲིམ་དང་སྒྲུལ་འདྲིང་བཏང་བ། སྒྱུར་
བཅོས་གལ་ཆེན་དང་། འགག་ཆ་གལ་ཆེན། གནད་
དོན་གལ་ཆེན་བཅས་མང་པོའི་ཐད་འཕུལ་ཐག་ཆོད་པོས་
ལུས་ཐག་བཅད་གནད་བས། སྒྱུར་བཅོས་ལ་ཆེས་སྤྱོད་ས་
དང་ལུན་པའི་འགོ་ཁྲིད་གྱི་འགན་སྤང་འདོན་སྒྲིང་བྱས་
ཡོད། ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྒྱུར་བཅོས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བར་
སྒྱུར་བཞིན་ཆབ་སྲིད་གྱི་དགེ་མཚན་འདི་འདོན་སྤེལ་
ལེགས་པོ་བྱས་ཏེ། ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་དེ་སྒྱུར་བཅོས་གྱི་
ཕྱོགས་གང་ཅིའི་བརྒྱུད་རིམ་ཉིལ་པོར་བྱུང་བར་བྱས་ནས་

སྒྱུར་བཅོས་གྱི་སྒྲིག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པའི་
ཆབ་སྲིད་གྱི་ཐོག་གསུམ་དེད་ནས་མདུན་སྒྲིང་བྱེད་དགོས།
གཉིས་པ། མི་དམངས་སྡེ་བར་འཛིན་རྒྱ་མཐའ་
འཁྱོང་རས་དང་། མི་དམངས་གྱི་བྱེད་པོའི་གནས་བབ་དང་
གསར་གཏོང་གྱི་སྤྱིར་སྤྱོད་ས་ལ་བརྩམ་འཛིན་བྱས་ཏེ། མི་
དམངས་གྱི་རེ་འཁོད་དང་སྒྱུར་བཅོས་ལ་ལན་ཡོད་པར་
བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྒྱུར་བཅོས་མི་དམངས་གྱི་ཆོད་ཏུ་
དང་། སྒྱུར་བཅོས་མི་དམངས་ལ་བརྟེན་པ། སྒྱུར་
བཅོས་གྱི་སྒྲུབ་འབྲས་མི་དམངས་གྱིས་མཉམ་སྦྲེད་སྒྲུབ་པ་
བཅས་བྱེད་དགོས་པའི་ཐད། མི་དམངས་སྡེ་བར་འཛིན་
པ་ནི་སྒྱུར་བཅོས་གྱི་ཆ་བའི་ལངས་ཕྱོགས་ཡིན། རང་
རེའི་ཏང་གིས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྒྱུར་བཅོས་ཟབ་ཏུ་
གཏོང་བར་སྒྲུལ་འདྲིང་བཏང་སྒྲེ། སྒྱིུཚོགས་དྲང་བཞག་
བདེན་སྒྲིང་ལ་སྒྲུལ་འདྲིང་གཏོང་བ་དང་། མི་དམངས་
བདེ་སྦྱིད་ཡོང་བར་སྒྲུལ་འདྲིང་གཏོང་བ་དེ་འགོ་འཁྱོང་གས་
ས་དང་གཞི་རྒྱུགས་སར་བརྩམ་བ་དང་། མི་དམངས་གྱི་
སྦོབ་སྤྱང་དང་། བདེ་སྤྱང་། སྦྱིད་སྤྱང་བཅས་གོང་
མཐོར་གཏོང་བ་དེ་སྒྱུར་བཅོས་གྱི་སུན་འབུལ་ལ་ཞིབ་
བཞེར་བྱེད་པའི་ཆ་བའི་ཆོད་གཞིར་བརྩིས་ནས་སྒྱུར་
བཅོས་དང་འཆར་འགྲོད་བྱེད་པར་མི་དམངས་གྱི་སྒྲིམ་
བསྡེ་ལེན་དང་། སྒྱུར་བཅོས་ལ་སྒྲུལ་འདྲིང་གཏོང་བར་
མི་དམངས་གྱི་སྤྱོད་ས་ལྷན་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བ། སྒྱུར་
བཅོས་ལ་ཞིབ་བཞེར་བྱེད་པར་མི་དམངས་གྱི་གན་འབྱེད་
ལ་བརྟེན་དགོས་པ་བཅས་མི་དམངས་མང་ཚོགས་གྱི་བརྩེ་
བཀྲར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྦོབ་པར་བྱེད་དགོས། ཕྱོགས་
ཡོངས་ནས་སྒྱུར་བཅོས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བའི་ལས་འགན་ནི་
ཅམ་གྱི་སྡེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཅོམ་གྱིས་མི་དམངས་གྱི་ལངས་
ཕྱོགས་སྒྲུབ་རྟེན་པོར་ལངས་དགོས་ཤིང་། མི་དམངས་གྱི་
བྱེད་པོའི་གོ་གནས་དང་གསར་གཏོང་གྱི་སྤྱིར་སྤྱོད་ས་
ལ་བརྩམ་འཛིན་བྱས་ཏེ། མི་དམངས་གྱི་རེ་འཁོད་ཡོད་པ་
དང་སྒྱུར་བཅོས་ལ་ལན་ཡོད་པ་མཐའ་འཁྱོང་རས་བྱས་ནས་
དམངས་གྱི་སྒྲིམ་ས་བསྡུ་དུབ་དང་དམངས་ལེམས་གོང་
ུར་འཁྲུལ་མ་ཁས་པ་བྱས་སྒྲིག་སྒྱུར་བཅོས་གྱི་སྒྲུབ་འབྲས་
མི་དམངས་ཡོངས་ལ་སྤར་ལས་མང་བ་དང་སྤར་ལས་འདྲ་
མཉམ་ཡོང་བར་བྱེད་དགོས།

གསུམ་པ། གཞུང་འཁྱོང་རས་གསར་གཏོང་མཐའ་
འཁྱོང་རས་དང་། ཡུང་གིའི་ཁྱད་ཆོས་ལུན་པའི་སྒྱིུཚོགས་
རིང་ལུགས་ལ་གཡོ་འབྲུལ་མེད་པ་མཐའ་འཁྱོང་རས། ཏུས་
རབས་གྱི་གོམ་འགོས་དང་བསྡུན་པ། ལག་ལེན་གྱི་འཕེལ་
རྒྱས་དང་བསྡུན་པ། གནད་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཕྱོགས་མདོན་
གསལ་དོད་པ། འགོ་འཁྱོང་གས་གསར་པའི་སྒྲིག་རིགས་
པའི་གཞུང་ལུགས་གསར་གཏོང་དང་། ལག་ལེན་གསར་

གཏོང་། ལམ་ལུགས་གསར་གཏོང་། རིག་གནས་གསར་
གཏོང་། དེ་མིན་ཕྱོགས་འག་གི་གསར་གཏོང་བཅས་ལ་
སྒྲུལ་འདྲིང་གཏོང་དགོས་པའི་ཐད། གཞུང་འཁྱོང་རས་
གསར་གཏོང་བྱ་རྒྱ་ནི་སྒྱུར་བཅོས་གྱི་རེ་འཁོད་སྤང་བ་
ཡིན། ཏུས་རབས་གསར་པ་གར་རྒྱུན། སྒྱུར་བཅོས་
དང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཏུས་བབ་གསར་པ་དང་འགྲན་སྦྱོར་
གསར་པ་འཕྲད་ཡོད། རང་རེའི་ཏང་གིས་སྒྲིག་མཐའ་
བར་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པའི་ཁ་ཕྱོགས་དེད་ནས་སྒྱུར་
བཅོས་གསར་གཏོང་ལ་སྒྲུལ་འདྲིང་བཏང་སྒྲེ། སྒྲིམ་
མཐོགས་བཟུང་གི་ལམ་སྒྲིང་པར་མི་བསྐྱེད་པར་མ་ཟད།
དར་ཆ་བརྩེ་སྒྱུར་གྱི་སྒྲིག་ལམ་དུ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པར་།
སྤར་བྱུང་སྦྱང་མེད་པའི་ཆོད་སེམས་དང་ལྷན་ས་ཆོད་པ་
བརྟེན་ནས་བསམ་སྒྲིའི་འདུ་ཤིས་གྱི་འཆོང་རྒྱ་ལས་སྒྲུལ་
དང་། ཁེ་སན་མཐོགས་འབྱར་གྱི་ར་བ་གཏོར་བ།
ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐད་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུལ་དང་ལམ་སྒྲུལ་གྱི་འགོག་
ཁྲུ་མེད་པར་བརྩིས་པ་བཅས་བྱས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྱུར་
བཅོས་སྒྲིང་བྱེད་རྒྱལ་པ་གསར་རྒྱུད་ཞིག་བཏོང་ཡོད།
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྒྱུར་བཅོས་སྤར་བས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་
དགོས་ན། ཐབས་ལམ་མི་འབྱུར་བ་དང་ལྷན་གསུམ་འདུན་ལ་
འབྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ས་ལྷན་གཅིག་ཏུ་པོ་ཡོད་དགོས་པ་
དང་། གཞི་རྩའི་ཆ་དོན་བཞི་མཐའ་འཁྱོང་རས་དང་གདོང་
ཆོད་བཞི་བརྒྱན་པོ་ཡོང་བར་གཡོ་འབྲུལ་མི་ཐེབས་པ་
མཐའ་འཁྱོང་རས་བྱེད་དགོས་ལ་གསར་གཏོང་བྱེད་སྤྱད་པ་
དང་འགག་སྒྲུལ་བྱེད་སྤྱད་པའི་སྒྲིམ་སྤྱོད་ས་ཀྱང་ཡོད་པར་
བྱས་ཏེ། སྒྱུར་བཅོས་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འགག་སྒྲུལ་
གསར་པ་ཡོང་བར་སྒྲུལ་འདྲིང་གཏོང་དགོས།

བཞི་པ། ལམ་ལུགས་འཁྱོང་རས་སྒྲིང་བྱེད་པ་གཙོ་
གནད་དུ་འཛིན་རྒྱ་མཐའ་འཁྱོང་རས་དང་། ཆེ་རིམ་རྒྱས་
འགོད་དང་སྒྲིམ་ཡོངས་ཀྱི་འཆར་འགོད་ལ་ལྷན་ས་རྒྱན་རྒྱག་
པ། གཏོར་འཁྱོང་གས་མཉམ་དུ་སྤེལ་བ། སྤྱོད་འཁྱོང་གས་
རིམ་གཏོར། ཆ་བའི་ལམ་ལུགས་བརྟེན་པོར་འཁྱོང་གས་
པ། གཞི་རྩའི་ལམ་ལུགས་འབྲས་ཆོད་ཏུ་གཏོང་བ།
ལམ་ལུགས་གལ་ཆེན་གསར་གཏོང་བཅས་བྱེད་དགོས་པའི་
ཐད། ལམ་ལུགས་འཁྱོང་རས་སྒྲིང་བྱེད་པ་གཙོ་གནད་དུ་
འཛིན་རྒྱ་མཐའ་འཁྱོང་རས་བྱ་རྒྱ་ནི་ཏུས་རབས་གསར་པར་
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྒྱུར་བཅོས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བའི་ཁྱད་
ཆོས་མདོན་གསལ་དོད་པོ་ཞིག་ཡིན། རང་རེའི་ཏང་གིས་
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྒྱུར་བཅོས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བར་སྒྲུལ་
འདྲིང་གཏོང་བའི་སྒྲིའི་དམིགས་ལུལ་ནི་ཡུང་གིའི་ཁྱད་
ཆོས་ལུན་པའི་སྒྱིུཚོགས་རིང་ལུགས་གྱི་ལམ་ལུགས་འབྲས་
ཆོད་དང་འཕེལ་རྒྱས་སྒྲིང་རྒྱ་དང་།

(བར་རྩིས་གསུམ་པར་གཟིགས)

མི་ཁྱོན་དར་ཆེ་མདོར་རྒྱ་ཁྲོག་དང་འདམ་རྩོམ་རྒྱ་ དྲུག་གཏོང་འཆེ་སྤོར་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་8རྒྱུན་ ལམ་དུ་ཤོར་བ་དང་མི་19དང་འབྲེལ་བ་ཆད་པ།

ཕིན་ཏུ་གསར་འཕྲུལ་ཁང་ཡོ་ཅིང་ནས་ཟླ8ཆེས་4ཉིན་སྒྲིག་
འཕྲིན་འབྲིར་གསལ། གསར་འགོད་
པས་མི་ཁྱོན་ཞིང་ཆེན་དཀར་མཆོས་པོད་
རིགས་རང་སྤྱོད་ལུལ་དར་ཆེ་མདོར་གྱིང་ཁྱེར་
ལ་ཟླ8ཆོས་30ཉིན་སྤྱི་ལུང་དུ་རྒྱ་ལོག་དང་
འདམ་རྩོམ་རྒྱ་དྲུག་གཏོང་འཆེ་སྤོར་པར་
ཁ་གཏང་གཅིག་པའི་གཏོང་འདྲམས་ལུ་
ནས་ཤིས་རྒྱགས་བྱས་པར་གཞིགས་ན།
ཆོས་4ཉིན་གྱི་རྒྱ་ཆོད་14དང་སྐར་མ་30
པར་གཏོང་འཆེ་སྤོར་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཀྱང་ཅི་
སྤང་རལ་རེ་དྲི་སྤང་ཆོད་མི་6རྒྱུན་ལམ་དུ་
ཤོར་བ་དང་མི་11དང་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་
དང་། གལ་གྲ་རྩ་ནས་དར་ཆེ་མདོར་གྱིས་
བསྐྱོད་གཞུང་ལམ་གྱི་ལྷན་གསུམ་ལམ་པར་ཁྱེ་
པ་བརྩིབས་ནས་རྒྱངས་འཁོར་4དང་ཁྱོན་
མི་11ཟམ་པའི་དོག་ཏུ་ལྷང་ཡོད་
ཅིང་། དེའི་སྤྱོད་གྱི་མི་1བསྐྱབས་སྤུབ་
ནས་སྤྱོད་ཁང་དུ་བསྐྱུལ་བ་དང་། མི་2
རྒྱུན་ལམ་དུ་ཤོར་བ། མི་8དང་འབྲེལ་བ་
ཆད་ཡོད་པ་རེད། ལུས་ལྷན་ཡོད་རྒྱས་
ལམ་སྒྱུར་བཅོ་བྱས་པ་བརྒྱུད། གཏོད་
འཆེ་སྤོར་པའི་ཐང་གཞིའི་ས་ཆོགས་7ཀྱི་
ལམ་ཆོད་མ་སྒྱུར་བཅོ་བྱས་ནས་ཤར་གཏོང་
སྤུབ་པ་དང་། གཏོད་འཆེ་སྤོར་པའི་དོད་
སྤྱད་ཀྱི་ལེ་15.4སྒྱུར་བཅོ་བྱས་པས་གཏོད་
འཆེ་སྤོར་པའི་ས་ཁོངས་གྱི་འཕྲིན་གཏོང་ལ་
ལྷན་ས་རྒྱུན་ཆོད་པོ་ཐེབས་མེད་པ་རེད།

ཤིས་རྒྱགས་བྱུང་བར་གཞིགས་
ན། ས་གནས་དེ་གར་ཁྱོན་མི་1554
དང་། རྒྱངས་འཁོར་དང་ལས་གྲུའི་སྒྲིག་
ཆས་ཆ་ཆོད་311 འཕྲིན་གཏོང་སྒྲིག་
ཆས་ཆ་ཆོད་68 རིགས་སྒྲུབ་ཡོ་བྱད་
1500ལྟ་གཙམ། འཆོལ་སྒྲུབ་ཀྱི་8
ཐད་འཕུར་གནམ་གྲུ་ཡང་གས་1 མི་མེད་
གནམ་གྱི་ཆེ་གས་1བཅས་བཏང་ནས་མི་རྩ་
འཆོལ་སྒྲུབ་དང་། སྤོར་བཅོས་རིགས་
སྒྲུབ། འཕྲིམ་འབྲུལ། སྒྲིག་ལྷན་གས།
འཕྲིན་གཏོང་འགན་ལེན་སྒྲིགས་གྱི་ལས་
དོན་ལུས་ལྷན་ཡོད་རྒྱས་སྤེལ་ཡོད་པ་རེད།
ས་གནས་དེ་གས་གཅིག་སྤྱད་བཞོད་

སྒྲིག་བྱ་ལུལ་སྤྱོད་གྱི་བྱ་ཐབས་བརྒྱུད། མི་
939གི་རིམ་ལུན་པའི་དང་གནས་སྤོར་
བཞོད་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་། ལང་ཀུའི་སྤྱོད་
ཆོད་དང་། ཤ་མ་སི་ལེས་གཏོར་ཁ། རྩེ་
ལུལ་གཉིས་པ། སྤང་ཁྱེར་སྤྱོད་འབྲིང་
དང་པོ་བཅས་བཞོད་སྒྲིག་བྱ་ལུལ་4ལ་རྒྱ་
དང་། སྒྲིག་ལུལ་ཁང་། བཟའ་
བཅའ་སྒྲིགས་གྱི་ཞབས་ཞུ་ཆོད་མ་ཐག་
གཏོང་དོས་འཆོམ་བྱས་ཡོད་པ་རེད།
དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ས་གནས་དེ་གར་
དར་ཆེ་མདོར་གྱིང་གྱི་ཆོན་ཁག་བཞིའི་
ཁོངས་ལོས་གཅིག་གཏང་གཅིག་གི་གཏོད་
ཤོར་བ་དང་མི་ཤང་ཆོགས་ལ་སེམས་གསོ་
གཏོང་བའི་ལས་ཀའི་ལམ་སྒྲུལ་བཅུགས་པ་
དང་། རྒྱུན་ལམ་དུ་ཤོར་བའི་མིའི་སྤྱོད་
ཐག་གཏོང་དང་། བར་མིར་སྤྱོད་ལེན།
སེམས་གསོ་གཏོང་བའི་རྒྱས་གཞི་བཅས་
ཏུར་ཐག་བརྩིས་ཏེ་དང་རྒྱུད་རིང་པོས་ནད་
མིའི་བསམ་འཆར་དང་རེ་འདུན་གང་ཡིན་
པར་ཉན་ཡོད།

གཞན་ཡང་།